

Overzicht van de jeugdbondslibellenliteratuur

Sinds enige jaren ben ik bezig met het maken van een overzicht van alle publicaties die in de Jeugdbonden over libellen zijn verschenen. Inmiddels is de lijst aardig uitgegroeid, maar veel publicaties ontbreken echter nog.

De geschiedenis van de libellen in de jeugdbondstijdschriften zal ongetwijfeld beginnen bij de eerste redacteur van de Amoeba, Maus Lieftinck, de man die op zeer jonge leeftijd het standaardwerk *Odonatologica Neerlandica* heeft geschreven. Dit werk in twee delen wordt nog steeds veel gebruikt door liefhebbers van libellen. Maus Lieftinck heeft twee jaar de Amoeba geredigeerd, maar helaas heb ik deze nummers nooit gezien. Het lijkt me waarschijnlijk dat hier ook aandacht is besteed aan libellen. De eerste jeugdbondspublicatie, waarin libellen worden genoemd die ik heb gevonden is het Kottenboek. Ook een monument in de geschiedenis van de NJN die gelukkig niet lang geleden is herdrukt en nu in de aanbieding ligt bij de KNNV.

De leden van NJN hebben zich voor de oorlog niet erg veel bezig gehouden met de libellenstudie. Dat kwam pas nadat Ernst Abma in (waarschijnlijk) 1949 de eerste libellentabel schreef, uitgegeven door de HYBI-commissie van de NJN. Als gevolg hiervan werd in de vijftiger jaren veel aan libellenstudie gedaan, waarvan ik echter weinig artikelen heb weten te achterhalen. Na een korte inzinking bleken ook de zeventiger jaren een goede tijd te zijn voor de studie van libellen. Nu niet alleen binnen de NJN, maar ook binnen de CJN, waar van deze laatste veel artikelen werden geschreven in de Jaarboeken. Ook hierna volgde weer een inzinking, waarna eind jaren tachtig de nieuwe generatie voor een nieuwe impuls heeft gezorgd, die onder andere heeft geleid tot de start van het libellenproject.

Op dit moment bestaat het overzicht uit ongeveer 160 publicaties, met name van de periode na de oorlog. Ik vermoed dat na de oorlog toch zeker zo'n 300 jeugdbondspublicaties moeten zijn verschenen. Veel daarvan zullen echter in afdelingsblaadjes zijn gepubliceerd, die over het algemeen niet zijn bewaard of nu moeilijk opgeslagen liggen in afdelingsarchieven. Een ieder die een afdelings- of districtsarchief op de kamer heeft staan wordt vriendelijk verzocht eens te kijken of er artikelen in staan waarin waarnemingen van libellen zijn vermeld. Ik zou er bijzonder verguld mee zijn.

Het overzicht is voor iedereen beschikbaar. Op verzoek kan de lijst worden opgestuurd. Het kan onder andere gebruikt worden om minder courante artikelen op te sporen over een gebied dat je aan het inventariseren bent, of de publicaties kunnen worden gebruikt voor eigen publicaties om te refereren aan de situatie in het verleden. Of gewoon om te zien wat die Jeugdbonders vroeger schreven en waar ze verbleven.

Reacties zie ik graag tegemoet.

Robert Ketelaar, Zwinstraat 18, 7417 CJ, Deventer, Tel. 05700-35923